

Täysistunto

Torstai 15.5.2025 klo 16.00—20.44

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 5/2025 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 6/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Eerola taitaa olla valiokunnan puheenjohtajan roolissa. Esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.33 **Juho Eerola ps** (esittelypuheenvuoro): Joo, kiitos, arvoisa rouva puhemies! Näin tosiaan taitaa olla, että tässä roolissa täällä puhutaan.

Tässä esityksessä tosiaan on kyse sakon täytäntöönpanosta annetun lain ja 76 muun lain muuttamisesta. Sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään rahamääräisten seuraamusten ja eräiden muuhun omaisuuteen kohdistuvien seuraamusten täytäntöönpanosta, joista sitten huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Tämän esityksen tavoitteena on selkeyttää ja sitten edelleen yhtenäistää sakon täytäntöönpanosta annetun lain nojalla täytäntöönpanotavien seuraamusten täytäntöönpanosäännöksiä. Nyt olemassa olevassa tilanteessa erityisesti tällöisten rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten täytäntöönpanoa koskevat säännökset on hajanaisesti ripoteltu useisiin eri lakeihin. Meillä tässä tavoitteena on nyt se, että sakon täytäntöönpanosta annetun lain nojalla näiden täytäntöönpanotavien seuraamusten täytäntöönpanoa koskevat eri säännökset olisivat keskeisiltä osiltaan samansisältöiset ja edelleen sitten säädetty samassa laissa hyvinkin kattavasti, toisin kuin nykyään.

Samalla sitten selvennetään eri viranomaisten vastuita tässä täytäntöönpanomenettelyssä. Näillä tehtävillä muutoksilla sitten pyritään siihen, että sujuvoitetaan ja yhdenmukaistetaan tätä täytäntöönpanomenettelyä eri seuraamuslajeissa.

Arvoisa rouva puhemies! Sitten edelleen tämän esityksen mukaan summaarisessa sakkomenettelyssä luovutaan tästä rangaistusvaatimusmenettelystä. Tällä muutoksella edistetään ihmisten tällöistä niin sanottua prosessuaalista yhdenvertaisuutta ja edelleen sujuvoitetaan tätä sakkomenettelyä.

Lakivaliokunta mietinnössään pitää tämän esityksen tavoitteita hyvinkin kannatettavina. Tämän hallituksen esityksen ja edelleen saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta pitää tätä esitystä erittäinkin tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä eräin huomioin ja muutamin muuto-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2025 vp

sehdotuksin, eli lähinnä tällaisista teknisistä ja eräiden muiden eduskunnan käsittelyssä olleiden hallituksen esitysten yhteensovittamiseen liittyvistä syistä valiokunta ehdottaa myös muutamaa muutakin lakiesitystä. — Kiitokset.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset valiokunnan puheenjohtajalle esittelystä. — Ja sitten edustaja Rintamäki.

19.36 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksen mukaan säännökset sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisalasta, seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuudesta ja raukeamisesta sekä rahamääräisen saatavan perinnästä uudistettaisiin. Lisäksi uudistettaisiin rikosvahinkolain säännökset rikosvahinkokorvausten takautumisoikeudesta ja takaisinperinnästä.

Näiden muutosten tavoitteena on yhtenäistää ja selkeyttää sääntelyä sekä parantaa viranomaisten edellytyksiä huolehtia sakon täytäntöönpanosta annetun lain nojalla täytäntöön pantavien seuraamusten täytäntöönpanosta. Samalla tehtäisiin muutoksia lakeihin, joissa on hajanaista sääntelyä erityisesti hallinnollisten seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta. Lisäksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain säännökset henkilötietojen käsittelystä seuraamusten täytäntöönpanossa uudistettaisiin. Tavoitteena olisi parantaa sääntelyn yhteensovivuutta yleisen henkilötietosääntelyn kanssa.

Esitys tukee perussuomalaisten tavoitteita julkisen sektorin byrokratian selventämiseksi. Sakkojen täytäntöönpanon selkeyttämisellä ja tehostamisella lisäämme kansalaisten luottamusta oikeusjärjestelmän tehokkuuteen sekä edistämme myös ihmisten prosessuaalista yhdenvertaisuutta. Lisäksi me luomme julkishallintoa tehokkaammaksi automatisoinnin kautta.

Arvoisa puhemies! Mietinnöstä löytyi mielenkiintoinen kohta: ”Lakivaliokunta pitää sakon muuntorangaistusmenettelyn uudistamista koskevaa hanketta tärkeänä. Valiokunta muistuttaa, että eduskunta on vuonna 2014 hyväksynyt lausuman, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä selvittää mahdollisuudet keventää ja yksinkertaistaa sakon muuntorangaistusmenettelyä ja sitä edeltäviä vaiheita.” Ideana muuntorangaistuksessahan on se, että maksamatta jäänyt sakko voidaan muuntaa vankeusrangaistukseksi. Sakon muuntorangaistusmenettely on useissa selvityksissä todettu runsaasti useita viranomaisia työllistäväksi, ja se on edelleen valtaosin manuaalista. On tervetullutta, että menettelyä lähdetään nyt viimein valiokunnan lausuman mukaisesti yksinkertaistamaan ja keventämään. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 5/2025 vp sisältyvien 1.—77. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotettujen uusien, 78.—82. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.